

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТУРИСТИЧНА АСОЦІАЦІЯ УГОРЩИНИ «КАРПАТИ-ТІСА»
КОШИЦЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (СЛОВАЧЧИНА)
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БОЛГАРСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
АКАДЕМІА НАUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ ЧДТУ

**МАТЕРІАЛИ
XIV МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ
БІЗНЕС В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ»**

**23–24 березня 2023 року
м. Черкаси**

Том 1

Черкаси

2023

УДК 379.85:640.4(063)
М34

Рекомендовано
рішенням вченої ради
Черкаського державного
технологічного університету,
протокол № 9 від 20 березня 2023 р.

Редакційна колегія:

Григор О. О., д-р політ. наук, професор;
Лазуренко В. М., д-р іст. наук, професор;
Чепурда Г. М., д-р іст. наук, професор;
Чепурда Л. М., д-р екон. наук, професор

Відповідальна за випуск: *Старинець О. А.*

Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції
М 34 «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання»: 23–24 березня 2023 року, м. Черкаси [Електронний ресурс] : у 2-х томах / М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Т. 1.– Черкаси : ЧДТУ, 2023. – 175 с.

Розглянуто актуальні питання стратегічного розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні і світі. Проаналізовано сучасні тенденції, проблеми державного регулювання та інтеграції України до світового простору в галузі туризму. Розкрито актуальні проблеми менеджменту та маркетингу, планування та прогнозування діяльності підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Проаналізовано науковий базис новітніх технологій в галузі туризму.

Для науковців, студентів, аспірантів та фахівців галузі.

УДК 379.85:640.4(063)

РОЛЬ МУЗЕЇВ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Петлін І. В., канд. екон. наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та харчових технологій,
Ільїна О. Р., студентка 4-го курсу спеціальності «Туризм»,
Львівський національний університет імені Івана Франка

Сьогодні, в умовах постійно зростаючого інформаційного потоку, суспільство як ніколи потребує отримання адресної, перевіреної та зрозумілої інформації. Цінними джерелами такої інформації є музеї, які століттями акумулювали цивілізаційний досвід людства разом з університетами та науково-дослідними установами. Як унікальний посередник між об'єктом історико-культурної спадщини та реципієнтом культурних кодів – відвідувачем – музеї пропонують практично необмежені можливості в освітній сфері.

Соціальну місію музеїв в туристичній сфері можна визначити як: збереження та передача наступним поколінням культурного досвіду та гуманітарних традицій людства, розвиток аксіологічних, моральних та філософських принципів щодо терпимості до природного, етнічного, культурного та релігійного різноманіття, а також розвиток творчого потенціалу особистості (зокрема комунікативні здібності) через конкретні форми просвітницької роботи та використання музеїв як унікального носія історико-культурної пам'яті людства, закованої в автентичних об'єктах його спадщини.

Культурно-просвітницька діяльність музеїв зводиться до організації та проведення тематичних лекцій, консультацій, наукових читань, гуртків, студій, клубів, конкурсів, олімпіад, вікторин, зустрічей з цікавими людьми, концертів, літературних вечорів, театралізованих вистав, кіно переглядів, музейних свят, музейних ігор.

Виховна роль музеїв у контексті сучасної культури зводиться до ефективного використання музейних ресурсів для стабільного та збалансованого розвитку туризму (включаючи культурно-пізнавальний туризм); оновлення музейних знань та колекцій для відвідувачів різних вікових та соціальних груп; використання інноваційних форм роботи з відвідувачами для забезпечення можливостей творчого залучення до знання та розширення міжкультурного діалогу.

Враховуючи значну роль музеїв у розвитку культурно-пізнавального туризму вважаємо за необхідне дати перелік музеїв Чернівецької області, які використовуються в організації культурно-пізнавальних турів (таблиця 1).

Таблиця 1. Перелік музеїв Чернівецької області

Назва	Місце знаходження
Літературно-меморіальний музей Юрія Федьковича	Чернівці
Меморіальний музей Володимира Івасюка	Чернівці
Музей історії та культури євреїв Буковини	Чернівці
Чернівецький краєзнавчий музей	Чернівці
Чернівецький обласний державний музей народної архітектури та побуту	Чернівці
Чернівецький художній музей	Чернівці
Музей гончарства	Коболчин
Кіцманський історичний музей	Кіцмань
Вижницький історико-краєзнавчий музей	Вижниця
Мистецько-меморіальний музей-садиба Івана Миколайчука	Чорторія
Музей бойової слави села Гвіздівці	Гвіздівці
Сокирянський історичний музей	Сокиряни
Новодністровський історичний музей	Новодністровськ
Музей-садиба Назарія Яремчука	Вижниця
Музей «Світовий центр старообрядництва»	Біла Криниця
Глибоцький районний краєзнавчий музей	Глибока
Чернівецький музей буковинської діаспори	Чернівці
Музей авіації та космонавтики	Чернівці
Музей «Буковинська діаспора»	Чернівці
Музей О. Кобилянської	Чернівці
Музеї при навчальних закладах	
Літературний музей Івана Бажанського	Кіцмань
Романківецький літературно-меморіальний музей К. Ф. Поповича	Романківці
Шебутинський краєзнавчий музей	Шебутинці

Джерело [1].

Музеї здатні вплинути на рівень туристичного попиту завдяки [2]:

- унікальності, автентичності та культурної цінності музейних предметів і колекцій;
- профілю музею;
- художньої та культурної цінності історичних музейних будівель, оригінальності архітектурних рішень музейних новобудов;
- особливостям музейної території, автентичності навколишнього середовища (не випадково такою популярністю користуються скансени та музеєфіковані палацово-паркові ансамблі);
- зручності транспортно-географічного положення закладу;
- ефективності менеджменту та маркетингу, розвиненості музейних комунікацій;
- оригінальності та масштабності музейних виставок, фестивалів, концертів та інших подій;
- ціновій політиці музею, якості та асортименту основних і допоміжних послуг;
- організації взаємодії з туроператорами, туристично-інформаційними центрами, готелями, перевізниками та іншими суб'єктами туристичної діяльності;
- здатності працювати круглий рік і певною мірою пом'якшити спад ділової активності в туристичних містах і районах у низький сезон тощо.

З огляду на це пріоритетними завданнями для активізації розвитку культурно-пізнавального туризму є:

- підвищення ролі музеїв як центрів знань та освіти;
- удосконалення практики збереження та охорони культурної спадщини;
- розвиток співпраці у сфері музейної справи;
- створення рамок партнерської взаємодії та міжнародного співробітництва;
- підвищення кваліфікації музейних фахівців;
- перехід від дослідження й збереження пам'яток історії та культури до широкого їх залучення і використання в туристичній галузі.

Враховуючи складну військово-політичну ситуацію в нашій країні, вважаємо, що залучення музейної спадщини у розвиток туризму сприятиме його активізації та дасть можливість адаптувати туристичний ринок до кризових умов.

ЛІТЕРАТУРА

1. Список музеїв Чернівецької області. URL: <https://www.wikiwand.com/uk>
2. Балабанов Г. В. Музеї як чинник розвитку туризму: європейський досвід та українські реалії. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/30837/1/8.pdf>

УДК 338.487(477.83)

СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Петлін І. В., канд. екон. наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи та харчових технологій,
Присташ О. А., студентка 4-го курсу спеціальності «Туризм»,
Львівський національний університет імені Івана Франка

Запорукою розвитку лікувально-оздоровчого туризму сьогодні є пропаганда здорового способу життя, який вважається трендовим напрямком суспільного розвитку. Тому логічною є позиція організації подорожей для оздоровлення та підвищення власного самопочуття. Такий вид туризму покликаний забезпечити баланс між розумом, тілом і душею. Знані туристичні регіони, як і новоосвоєні, активно ведуть пошук оптимальних моделей для розвитку такого напрямку туристичної діяльності. Проте лікувально-оздоровчий туризм все ще слабо ідентифікується; дані про нього є фрагментарними, а його визначення та поняття значно відрізняються в різних країнах.

Лікувально-оздоровчий туризм передбачає переміщення резидентів і нерезидентів в межах державних кордонів і за межі державних кордонів на термін не менше 20 год. і не більше 6 міс. в оздоровчих цілях, цілях профілактики різних захворювань організму людини [1].

Мета лікувально-оздоровчого туризму – комплексне використання природних лікувальних факторів і рухової діяльності в лікувально-

ЗМІСТ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Чепурда Л. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ КРИЗИ	4
Чепурда Л. М., Мокрий А. В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ СПРАВІ.....	6
Кащицка Гражина ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ТА МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ.....	9
Бєлікова М. В. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНИХ ТА МУЗЕЙНИХ ПОСЛУГ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	11
Гладкий О. В. НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИДОВОГО СКЛАДУ ТА ПРОВІДНИХ МОДЕЛЕЙ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	12
Загородній В. В., Ярославська Л. П. САМОКОНТРОЛЬ СТУДЕНТІВ ЗА СТАНОМ СВОГО ОРГАНІЗМУ ПІД ЧАС ТУРИСТИЧНОГО ПОХОДУ	15
Івашина Л. Л., Золотухіна І. В. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЯПОНСЬКОЇ КУХНІ У м. ЧЕРКАСИ	18
Калмикова І. С. ІННОВАЦІЙНІ СПОСОБИ ПОЄДНАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ТА ДЕГУСТАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ В ЕНОГАСТРОНОМІЧНОМУ ТУРИЗМІ.....	20
Коніщева Н. Й., Ткачова С. С. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ	23
Мальська М. П., Бригілевич Г. М. РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	31
Матусевич А. М., Кандиба П. О. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОТУРИЗМУ	34
Петлін І. В., Ільїна О. Р. РОЛЬ МУЗЕЇВ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	36
Петлін І. В., Присташ О. А. СУТНІСТЬ ТА ОЗНАКИ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ	38
Смирнов І. Г., Запотоцький С. П., Любіцева О. О., Гринюк Д. Ю. ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО ПОДОЛУ ЯК ТУРИСТИЧНИЙ РЕСУРС	41
Субота В. В. РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	44
Ткачова С. С. РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	47
Тkachuk T. M. VECTOR`S TRENDS OF THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL SECTOR OF UKRAINE.....	51
Шестель О. Г., Старинець О. А. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОЇ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ НА ЧЕРКАЩИНІ.....	53
Ярославська Л. П., Загородній В. В. ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ ПОКРАЩЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	56